

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-768

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Lumme, Ulla			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kiinnostumattomuutta, tietämättömyyttä vai protestia? Kansalaisten poliittinen mobilisaatio Suomen eurovaaleissa 1999			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-11-15	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 72 + liite
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu työssä tarkastellaan äänestyskäyttäytymistä vuoden 1999 eurovaaleissa. Tutkielmassa tutkitaan kansalaisten poliittista mobilisaatiota Suomen eurovaaleissa. Tavoitteena on selvittää, miksi äänestysaktiivisuus jäi vain 31,4 %:iin, ja mitkä tekijät vaikuttivat siihen, etteivät suomalaiset aktivoituneet äänestämään. Tutkimus pohjautuu Reifin ja Schmittin vuonna 1980 kehittämään toisen asteen vaalien teoriaan: koska kansallisia vaaleja on pidetty tärkeämpinä, niin ne ovat niin sanotut ensimmäisen asteen vaalit. Eurovaaleilla taas on katsottu olevan vähemmän merkitystä. Niitä on tämän vuoksi kutsuttu toisen asteen vaaleiksi. Toisen asteen vaalien mallissa äänestysaktiivisuuden kannalta oleellimmat väittämät ovat, että äänestysprosentti jää toisen asteen vaaleissa alhaiseksi ja hylättyjen äänien määrä on suurempi kuin kansallisissa vaaleissa. Tutkimus jakautuu kolmeen osaan: kansainväliseen vertailuun, Suomen alueelliseen tarkasteluun ja äänestämättömyyden yksilöllisiin syihin. Ensimmäisessä osiossa tarkastellaan sitä, miten Suomi sijoittui muihin jäsenmaihiin verrattuna. Vuodesta 1979 lähtien pidettyjen eurovaalien äänestysaktiivisuus on laskenut vaaleista toiseen, eikä Suomen tulos vaikuttanut vuoden 1999 eurovaaleissa keskiarvoon nostavasti: Suomi voitiin luokitella näissä vaaleissa kansainvälisessä vertailussa matalan äänestysaktiivisuuden maaksi.</p> <p>Toisessa osassa keskitytään poliittisen ekologian mukaiseen tutkimustapaan. Aineistona on Tilastokeskuksen kuntakohtaiset vaalitulokset. Suomi voidaan jakaa osallistumistradition mukaisesti vahvan ja heikon äänestysaktiivisuuden alueisiin. Aktiivisesti on perinteisesti äänestetty Länsi-Suomessa ja passiivisemmin taas Itä-Suomessa. Erityisesti Vaasan vaalipiiri on ollut vaaleissa lähes poikkeuksetta aktiivisinta aluetta. Eurovaaleissa 1999 se menetti kuitenkin asemansa Helsingin ja Uudenmaan vaalipiireille. Tutkimuksessa verrataan vuoden 1999 eurovaaleja edellisiin eurovaaleihin sekä eduskuntavaaleihin. Katsotaan, miten eurovaalit 1999 erosivat vuoden 1996 eurovaaleista sekä vuoden 1999 eduskuntavaaleista. Toisen asteen vaalien teorian väittämä äänestysprosentin alhaisuudesta saa vahvistusta, kun vuoden 1999 eurovaaleja vertaillaan eduskuntavaaleihin. Sen sijaan hylättyjä ääniä oli jopa vähemmän eurovaaleissa kuin eduskuntavaaleissa. Tältä osin eurovaalit eivät olleet toisen asteen vaalit.</p> <p>Lopuksi tulkitaan yksilöllisiä syitä äänestämättömyyteen. Tutkimus keskittyy nuoriin äänestämättä jättäneisiin. Aineistona on käytetty Suomen Gallup Oy:n haastatteluaineistoa ”nuoret ja eurovaalit”. Menetelmänä on käytetty faktorianalyysia, jonka avulla syyt jaettiin kolmeksi perustelu-ulottuvuudeksi: ”hiljaiseen kapinointiin”, ”tietämättömyyteen” ja ”motivaation puutteeseen”. Analyysia jatkettiin varianssianalyysilla ja täydennettiin kvalitatiivisella teemahaastattelulla. Yksilöllisten syiden mukaan katsottiin, oliko äänestämättömyys kiinnostumattomuutta, tietämättömyyttä vai protestia. Lisäksi havaittiin, että äänestämättä jätettiin sekä kansallisen politiikan että EU-asioiden vuoksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords europarlamenttivaalit - äänestäminen nuoret - äänestyskäyttäytyminen toisen asteen vaalit - äänestysaktiivisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information 			